

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

Nakup letalskih kart preko spleta

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTOR:

Jakob Ban

Kamil Wahibi

MENTOR:

Polona Bastič, prof.

Vojnik, januar 2017

Osnovna šola Vojnik

Nakup letalskih kart preko spleta

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorja:

Jakob Ban, 9. a

Kamil Wahibi, 9. a

Mentor:

Polona Bastič, prof.

Vojnik, 2017

KAZALO

1. UVOD.....	8
1.1. Namen.....	9
1.2. Hipoteze.....	10
1.3. Metode dela	11
2. TEORETIČNI DEL	12
2.1. Nakupovanje preko spleta	12
2.2. Kako letalski prevozniki določajo cene letalskim kartam	13
2.3. Zakaj se cene letalskih kart spreminjajo?	14
2.4. Kdaj je najboljši čas za kupovanje letalske karte po najugodnejši ceni?	14
2.5. Zakaj se cene letalskih kart stalno spreminjajo?	15
3. EKSPERIMENTALNI DEL	17
3.1. Spremljanje cene letalskih kart na spletu	17
3.1.1. Spremljanje cene letalskih kart - večje prestolnice	18
3.1.2. Spremljanje cene letalskih kart - turistični kraji.....	22
3.1.3. Spremljanje cene letalskih kart pozno ponoči	26
3.1.4. Spremljanje cene letalskih kart »last minute«.....	28
3.1.5. Spremljanje cene letalskih kart na treh računalnikih.....	32
3.1.6. Anketa: Nakup letalskih kart preko spleta	41
4. RAZPRAVA.....	46
5. ZAKLJUČEK	48
6. LITERATURA	49
7. PRILOGE	50

Kazalo grafov

Graf 1: Cene letalskih kart – večje prestolnice	20
Graf 2: Cene letalskih kart – turistični kraji	24
Graf 3: Cene letalskih kart pozno ponoči	27
Graf 4: Cene letalskih kart v zadnjem trenutku.....	30
Graf 5: London – tri podjetja – gospodinjstvo	38
Graf 6: London- 3 podjetja- kabinet.....	39
Graf 7: London- 3 podjetja- kuhinja.....	40
Graf 8: Anketa prvo vprašanje	41
Graf 9: Anketa drugo vprašanje	42
Graf 10: Anketa tretje vprašanje	43
Graf 11: Anketa četrto vprašanje.....	44
Graf 12: Anketa peto vprašanje.....	45

Kazalo tabel

Tabela 1: Cene letalskih kart – večje prestolnice	19
Tabela 2: Cene letalskih kart – turistični kraji	23
Tabela 3: Cene letalskih kart pozno ponoči	26
Tabela 4: Cene letalskih kart »last minute«	29
Tabela 5: Računalnik 1 - London	32
Tabela 6: Računalnik 1 - Moskva	32
Tabela 7: Računalnik 1 - Pariz	33
Tabela 8: Računalnik 1 - Berlin	33
Tabela 9: Računalnik 2 - München	33
Tabela 10: Računalnik 2 - London	34
Tabela 11: Računalnik 2 - Moskva	34
Tabela 12: Računalnik 2 - Pariz	35
Tabela 13: Računalnik 2 - Berlin	35
Tabela 14: Računalnik 2 - München	35
Tabela 15: Računalnik 3 - London	36
Tabela 16: Računalnik 3 - Moskva	36
Tabela 17: Računalnik 3 - Pariz	36
Tabela 18: Računalnik 3 - Berlin	37
Tabela 19: Računalnik 3 - München	37

Kazalo slik

Slika 1: Primer višanja cen letalskih kart za večji dobiček	13
---	----

POVZETEK

Naslov naloge: **Nakup letalskih kart preko spleta**

Avtorja: Jakob Ban in Kamil Wahibi

Mentorica: Polona Bastič

Lektor: Gregor Palčnik

Šola: OŠ Vojnik

Potovati z letalom, kupiti karto za let preko spleta in pri tem še prihraniti je bil izziv, ki smo si ga zastavili na začetku raziskovalne naloge. Cena letalske karte, ki jo določi letalski prevoznik, je odvisna od številnih dejavnikov: od destinacije leta, letaliških taks, doplačila za gorivo. Povprečno velja, da če je let v ponedeljek, petek ali nedeljo, je večja verjetnost, da bomo za letalsko karto plačali več kot pa druge dni.

Znano pa je, da imajo letalski prevozniki računalniške programe, ki ves čas urejajo lete, analizirajo vzorec rezervacij letalskih kart in spreminjajo število prostih sedežev v vsakem cenovnem razredu. Opazili smo, da se je med večdnevnim spremljanjem cene letalske karte večkrat ponovila najnižja cena letalske vozovnice, zato nam pri nakupu letalske karte ni potrebno hiteti in nakupa opraviti takoj, ko prvič iščemo karto za svoje počitnice. Letalske karte po najugodnejši ceni kupimo ob torkih, zjutraj in teden dni pred izbranim letom. Praviloma so ugodnejše, če jih rezerviramo osem tednov pred letom.

Z rezultati iz ankete smo potrdili domnevo, da ima večina pozitivne izkušnje pri nakupu letalskih kart preko spleta.

Ključne besede: letalske karte, spletni nakup, ugodna cena

ZAHVALA

Za veliko koristnih nasvetov, potrpežljivost, pomoč pri pisanju ter dobro voljo pri delu se zahvaljujema mentorici gospe Poloni Bastič.

Hvala gospodu Gregorju Palčniku za lektorski pregled raziskovalne naloge.

Za pomoč pri tiskanju in končni računalniški obdelavi raziskovalne naloge pa najlepša hvala gospodu Juretu Uraniču.

1. UVOD

Potovanje z letalom že dolgo ni več namenjeno zgolj posameznikom, ki si to lahko privoščijo. Zaradi pestrih cenovnih ponudb je dostopno širokemu krogu ljudi, zato število letov in prepeljanih potnikov iz leta v leto raste. Nakup letalske vozovnice po spletu je hiter, enostaven in varen. Elektronska vozovnica je potovanje zelo poenostavila, po spletu pa se je mogoče na let tudi prijaviti. Potnikom tako ni treba več čakati v vrsti na letališču.

Ob nakupu letalskih kart za družinske počitnice v tujini smo opazili dnevne, celo nekajurne razlike v ceni, čeprav je šlo za točno določen termin pri enakem letalskem ponudniku.

Razmišljali smo, kdaj kupiti letalsko karto, da bo cena najugodnejša. Torej prihranek v denarnici, to je bila glavna motivacija za našo raziskovalno nalogo.

1.1. Namen

Namen naše raziskovalne naloge je bil:

- ugotoviti, kdaj je najprimernejši čas za rezervacijo ugodnih letalskih kart;
- raziskati, pri katerem od izbranih letalskih ponudnikov se dnevno oz. v zelo kratkem času pojavljajo razlike v ceni;
- ugotoviti, kakšne so razlike v cenah letalskih kart za nekaj turistično zanimivih evropskih mest glede na izbrane letalske prevoznike.

1.2. Hipoteze

Pred raziskovalnim delom smo si postavili naslednje hipoteze:

- Hipoteza 1: V večernem času (ob 21.00) so letalske karte dražje kot pa v jutranjem (ob 06.30).
- Hipoteza 2: Najceneje dobimo letalske karte, če jih nakupujemo pozno zvečer (ob 23.00).
- Hipoteza 3: Največje razlike med cenami letalskih kart pri različnih ponudnikih bodo pri nakupu karte tik pred letom.
- Hipoteza 4: Cene letalskih kart bodo v istem času na treh računalnikih različne.
- Hipoteza 5: Več kot 50 % anketiranih preko spleta rezervira organizirano potovanje, ki vključuje tudi letalsko karto.
- Hipoteza 6: Večina izkušenj anketirancev, ki so nakupovali letalske karte preko spleta, bo pozitivnih.

1.3. Metode dela

Kabinetne:

- zbiranje gradiva,
- postavitve in oblikovanje hipotez,
- obdelava zbranih podatkov (grafov),
- analiza zbranih podatkov in preverjanje hipotez.

Terenske:

- opazovanje spreminjanje cene letalskih kart za posamezno lokacijo,
- zapisovanje cene letalskih kart na treh različnih računalnikih ob istem času,
- izvajanje ankete.

2. TEORETIČNI DEL

2.1. Nakupovanje preko spleta

Glede na rezultate raziskave podjetja Nielsen (vodilno globalno podjetje na področju spremljanja aktivnosti uporabnikov na spletu) največ svetovnih spletnih potrošnikov v prihodnjih šestih mesecih namerava kupiti knjige (44 %), sledijo nakupi oblačil, dodatkov in obutve (36 %), letalskih kart (32 %), elektronske opreme (27 %), hotelskih rezervacij (26 %) in kozmetike (22 %).

Vsekakor ima spletno nakupovanje tako v Sloveniji kot tudi v svetu še veliko potenciala, saj je tovrstno nakupovanje tudi sicer najhitreje rastoča oblika nakupov v EU-ju. <http://izdelava-spletne-strani.si/koliko-in-kaj-v-sloveniji-in-po-svetu-nakupujemo-preko-spleta/>

Zgornjim podatkom, ki veljajo za leto 2010, pritrjujejo podatki za leto 2016, ki jih je zbral Statistični urad Republike Slovenije.

V obdobju 12 mesecev (od aprila 2015 do marca 2016) je opravilo spletni nakup (tj. oddalo naročilo ali kupilo blago ali storitve) 40 % ali okoli 623.500 oseb, starih 16–74 let. Tako kot v prejšnjem letu so prek spleta najpogosteje nakupovali 25–34-letniki (69 %), sledili so 16–24-letniki (63 %), 35–44-letniki (54 %), najmanj pa so nakupovali prek spleta 65–74-letniki (7 %). Prek spleta so pogosteje nakupovali moški (43 %) kot ženske (37 %).

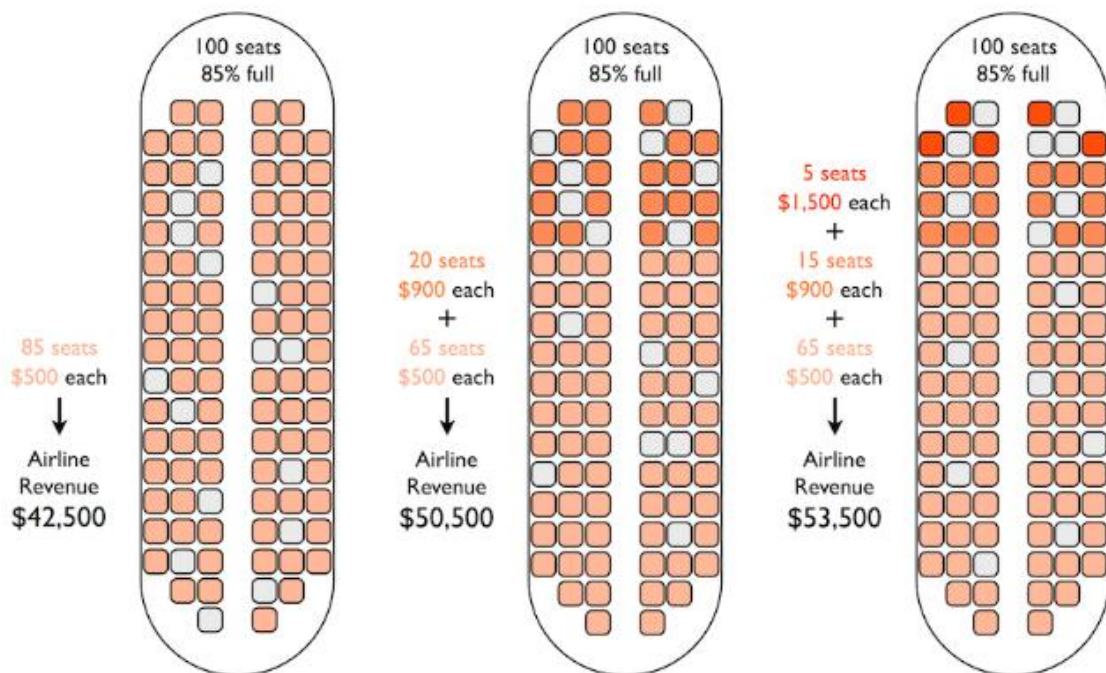
Pri nakupu storitev prek spleta so prevladovali nakupi vstopnic za različne prireditve (28 % e-kupcev); sledili so nakupi turističnih nastanitvenih zmogljivosti, npr. rezervacija prenočišča v hotelu (25 % e-kupcev); nakupi letalskih kart, najem avtomobila ali druge storitve, povezane za organizacijo potovanja (17 % e-kupcev).

<http://www.stat.si/StatWebPDF/PrikaziPDF.aspx?id=6325&lang=sl>

2.2. Kako letalski prevozniki določajo cene letalskim kartam

Cena letalske karte, ki jo določi letalski prevoznik, je odvisna od številnih dejavnikov: destinacije leta, letaliških taks, doplačila za gorivo. Pri starejših letalskih podjetjih je v ceno všteta tudi hrana, izbira sedeža in prtljaga, ki jo potnik nese seboj. Pri mlajših letalskih družbah oz. nizkocenovnih ponudnikih lahko to vključimo v let proti plačilu.

Letalske družbe potnike vedno delijo na dva dela: tiste, ki potujejo v prostem času, in tiste, ki potujejo poslovno. Potniki, ki ne potujejo poslovno, imajo lete že rezervirane dlje časa, zato jim ni treba sprejemati hitrih odločitev glede leta. Nasprotno se dogaja s potniki za poslovna potovanja. Včasih rezervirajo letalske karte samo nekaj dni pred letom. Pričakovali bi, da bi bile letalske karte takrat cenejše, saj bi se več potnikov odločilo za let in imeli bi večji dobiček. Letalski ponudniki pa takrat letalske karte do 3-krat ali bolj povečajo. Raje prodajo samo 20 % prostih mest po 1500 € kot pa 50 % po 550 €, saj imajo s tem veliko večji dobiček. <https://flightfox.com/tradecraft/how-do-airlines-set-prices>

Slika 1: Primer višanja cen letalskih kart za večji dobiček

<https://flightfox.com/tradecraft/how-do-airlines-set-prices>

2.3. Zakaj se cene letalskih kart spreminjajo?

Cene se spreminjajo glede na zasedenost letalskih sedežev in rezervacije. Najcenejši sedeži v ekonomskem razredu so lahko razprodani že tri mesece pred letom. So pa nekateri dnevi in prazniki, ko so cene vedno višje. Takrat ko potuje zelo veliko ljudi in izberejo enako destinacijo. Božič, velika noč in šolske počitnice so najbolj zaseden čas v letu. V tem obdobju bodo letalski prevozniki zvišali cene na najvišji nivo.

Cene pa se lahko zamenjajo tudi v razmiku enega tedna. Povprečno velja, da če je let v ponedeljek, petek ali nedeljo, je večja verjetnost, da bomo za letalsko karto plačali več kot pa druge dni. Za nižjo ceno so najprimernejši torki, srede in sobote. Dokazano je tudi, da ljudje raje vzletajo ob petih zjutraj in pristajajo okoli osme ure zvečer kot pa, da bi vzletali po deveti uri zjutraj in pristajali po enajsti uri zvečer. Nekateri letalski prevozniki tudi znižajo ceno zadnjih 14 dni pred vzletom in pa imajo t. i. večerno sobotno pravilo. To pomeni, da se potnikom let prestavi za en dan in letijo v nedeljo. Takšne lete najbolj izkoriščajo potniki v poslovnih razredih, ki letijo tik pred zdajci (last minute).

Cene so odvisne tudi od destinacije leta. Leti v določene kraje, kamor sodita London in New York, so cenejši kot ostali. Ker je cena letalske karte nižja, je tudi povpraševanje po letalskih kartah za te kraje zelo visoko, kar prinese visok dobiček letalskim podjetjem, saj ljudje najprej rezervirajo cenejše sedeže, nato pa jim ostanejo sam še dražji.

<https://flightfox.com/tradecraft/how-do-airlines-set-prices>

2.4. Kdaj je najboljši čas za kupovanje letalske karte po najugodnejši ceni?

Obstaja nepisano pravilo osmih tednov. Letalske karte po najugodnejši ceni dobimo, če jih začnemo kupovati že osem tednov pred letom. Najboljši dnevi za nakup letalskih kart so torek, sreda in četrtek. Znanstveniki so tudi odkrili najbolj priporočljiv čas za nakup letalske karte. Dokazano je, da se dobi letalska karta po najugodnejši ceni ob torkih ob treh popoldan. Cena letalske karte naj bi se povišala ob četrkih zvečer in se vrnila nazaj na prvotno ceno ob ponedeljkih zjutraj.

http://www.economist.com/blogs/gulliver/2011/02/when_buy_airline_tickets

2.5. Zakaj se cene letalskih kart stalno spreminjajo?

Letalski prevozniki vedno želijo čim več dobička. Cene letalskih kart se tako neprestano spreminjajo. Letalske karte bodo rezervirali potniki, ki bodo potovali v poslovnem in ekonomskem razredu. Vendar pa imajo potniki različna pričakovanja glede cene letalskih kart. Te potnike lahko razdelimo na tiste, ki bi za karto plačali, kolikor bi pač stala, in tiste, ki želijo potovati le, če je cena ugodna. Na spletu lahko tisti, ki je za letalsko karto pripravljen plačati več, najde letalsko karto po zelo nizki ceni in jo kupi, letalsko podjetje pa od tega nima velikega dobička. Na spletu pa lahko tudi nekdo, ki si želi potovati, ampak samo po ugodni ceni, najde letalsko karto po zelo visoki ceni in je zato ne kupi. Zato letalski prevozniki ves čas spreminjajo cene letalskih kart. Da bi čim več profitirali z denarjem tistih, ki so pripravljeni plačati več za letalsko karto, in pa z denarjem tistih, ki o zanjo pripravljeni plačati manj. Tako lahko prodajo deset letalskih kart po 1000 €, ali pa dvajset po 500 €.

Letalski prevozniki pa nikoli ne objavijo samo ene cene. Včasih lahko ima vsak sedež drugačno ceno. Tukaj je primer:

Nekateri letalski prevozniki objavijo na spletu 43 različnih cen letalskih kart. Najnižja cena se začne pri 109 € in se tako stopnjuje po 139 €, 149 €, 159 €, 189 € itd. vse do 1765 €. Najvišja cena je 16-krat višja kot najnižja. Vendar bo tisti, ki bo kupil letalsko karto z najnižjo ceno, imel pri letu enake pogoje kot tisti, ki bo kupil letalsko karto z najvišjo ceno. Vsi bodo dobili enako hrano, enak sedež in deležni enake postrežbe (razlika bo samo v tem, da bo tisti, ki bo kupil dražjo letalsko karto, imel možnost izbire sedeža in pa mogoče drugačen meni kot pa ostali, ne bo pa večjih razlik, kot bi jih pričakoval glede na to, kolikor več je plačal za letalsko karto). Torej bi se lahko vsak mirno odločil, da bo kupil letalsko karto z najnižjo možno ceno. Ampak ni tako preprosto. Cilj letalskih prevoznikov je prisiliti vsakega kupca, da kupi čim dražjo letalsko karto. To naredijo tako, da omejijo prodajo cenejših kart. Na primer, če želiš kupiti karto z nižjo ceno, jo moraš kupiti 21 dni pred letom in letiš na torek, sredo ali pa četrtek, ko so leti najbolj nepriljubljeni. Ostale letalske karte pa lahko kupiš 14 dni pred letom, druge pa samo sedem dni pred letom. Nekatere cene so dražje za praznike, druge za počitnice. Bistvo pa je, da nižja cena pomeni višje zahteve in manj prostih sedežev na letu.

Pomembno je dejstvo, da letalski prevozniki omejijo število sedežev za določeno ceno letalske karte. Na primer določijo deset letalskih kart po 109 € (to je deset sedežev), 15 po 139 € in 20 po 149 € itd. To je najbrž najpomembnejša točka razumevanja, kako letalski

prevozniki določajo cene letalskim kartam. Več sedežev je zasedenih, več cenovnih razredov bo "zaprtih", tako bodo zadnji kupci plačevali višje cene za letalske karte. V praksi je veliko bolj zakomplicirano. Letalski prevozniki imajo računalniške programe, ki ves čas urejajo lete, analizirajo vzorec rezervacij letalskih kart in spreminjajo število prostih sedežev v vsakem cenovnem razredu. Če se let polni hitreje, kot so pričakovali, potem zamenjajo število prostih sedežev iz cenovno nižjih razredov v cenovno višje razrede. Če se pa letalo polni po pričakovanjih, se pojavijo novi prosti sedeži v cenovnih razredih, kjer je bilo že vse razprodano. <https://www.cheapair.com/blog/travel-tips/air-fares-101-why-do-fares-change-all-the-time/>

3. EKSPERIMENTALNI DEL

3.1. Spremljanje cene letalskih kart na spletu

V raziskovalnem delu naloge smo spremljali, kateri so tisti dnevi in ure, ko pride do sprememb cen letalskih kart na spletu. Preko računalnikov smo izvedli pet spremljav:

1. spremljanje cene letalskih kart – večje prestolnice,
2. spremljanje cene letalskih kart – turistični kraji,
3. spremljanje cene letalskih kart pozno ponoči (ob 23.00 uri),
4. spremljanje cene letalskih kart tik pred zdajci, t. i. last minute,
5. spremljanje cene letalskih kart na treh računalnikih.

Prvo in drugo spremljavo smo izvajali vzporedno tri tedne. Teden dni pa smo beležili cene letalskih kart pri preostalih treh spremljavah. Pri prvih štirih delih raziskave smo podatke o cenah letalskih kart zbirali na spletni strani Adria Airways, pri petem delu raziskave pa smo zaradi možnosti primerjanja podatkov cene letalskih kart spremljali na spletnih straneh ponudnikov letalskih prevozov: Adria Airways, EasyJet in Wizz Air. Omenjeni trije letalski prevozniki ponujajo lete z letališča Jožeta Pučnika, kar je najenostavnejši začetek potovanja za štiričlansko družino (dva odrasla in dva otroka v starosti od pet do deset let) ali odraslo osebo, ki potuje na počitnice tik pred zdajci, t. i. last minute. Dobljene podatke smo zaokrožili in jih v evrih zapisali v tabelo.

Kakšne so izkušnje z nakupom letalskih kart preko spleta staršev učencev naše šole in obiskovalcev Teniškega kluba Celje, smo ob koncu raziskovanja preverili še z anketo.

3.1.1. Spremljanje cene letalskih kart - večje prestolnice

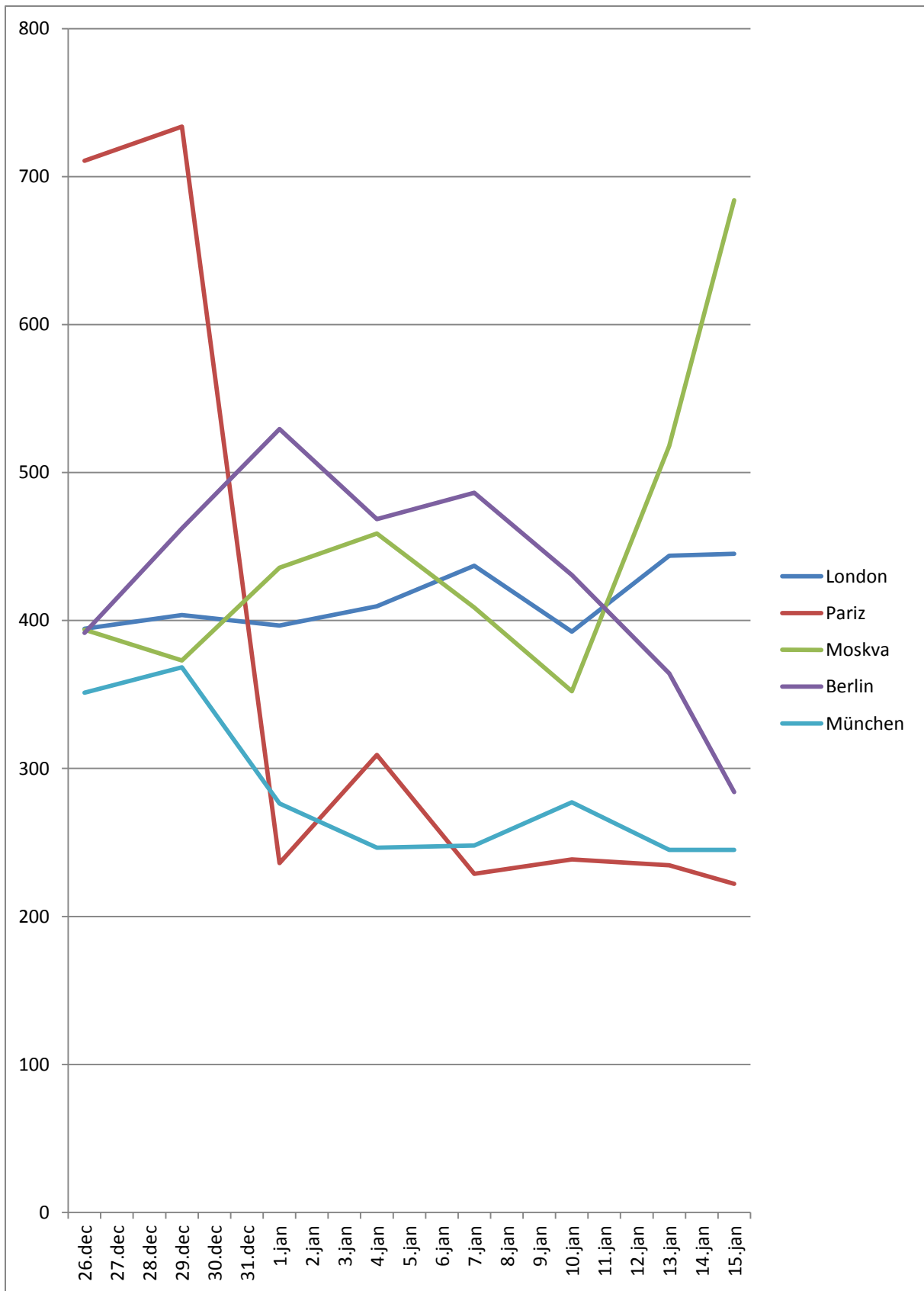
Pri prvi spremljavi smo dvakrat na dan, zjutraj ob 6.30 ter zvečer ob 21.00, na spletni strani podjetja Adria Airways beležili cene letalskih kart.

Spremljali smo podatke za družino (dva odrasla in dva otroka v starosti od dveh do desetih let), ki potuje na krajše počitnice. Letalske karte so bile za dvosmerni let. Podatke za cene letalskih kart smo zapisovali vsak dan od 26. 12. 2016 do 15. 01. 2017 za čas šolskih počitnic (odhod v torek, 21. 02. 2017, in prihod nazaj v nedeljo, 26. 02. 2017). V tabeli so navedene cene letalske karte najnižjega cenovnega razreda za eno osebo, saj razlike v ceni med letalskimi kartami za otroke in odrasle pri Adrii Airways ni. Zbirali smo podatke za ceno letalskih kart letov:

- Ljubljana–London–Ljubljana,
- Ljubljana–Pariz–Ljubljana,
- Ljubljana–Moskva–Ljubljana,
- Ljubljana–Berlin–Ljubljana,
- Ljubljana–München–Ljubljana.

Tabela 1: Cene letalskih kart – večje prestolnice

Dan	Ura	London	Pariz	Moskva	Berlin	München	
26.dec	06:30	380	778	373	343	332	
	21:00	409	778	373	343	332	
27.dec	06:30	409	374	404	416	338	
	21:00	409	778	404	416	338	
28.dec	06:30	380	778	404	416	338	
	21:00	380	778	404	416	429	
29.dec	06:30	380	638	373	416	429	
	21:00	380	778	373	489	338	
30.dec	06:30	380	638	373	416	429	
	21:00	434	778	373	477	338	
31.dec	06:30	409	793	373	488	338	
	21:00	434	778	373	488	338	
1.jan	06:30	409	471	373	808	338	
	21:00	439	419	404	488	340	
2.jan	06:30	383	203	444	465	245	
	21:00	383	203	444	465	245	
3.jan	06:30	383	178	444	465	245	
	21:00	383	178	505	465	245	
4.jan	06:30	383	203	505	465	245	
	21:00	383	227	505	465	245	
5.jan	06:30	383	227	504	465	245	
	21:00	435	247	413	465	245	
6.jan	06:30	435	222	413	465	245	
	21:00	439	247	413	486	254	
7.jan	06:30	450	247	414	486	254	
	21:00	446	247	414	486	254	
8.jan	06:30	446	247	414	486	245	
	21:00	440	247	399	508	245	
9.jan	06:30	446	247	414	486	245	
	21:00	394	247	398	466	245	
10.jan	06:30	373	222	353	485	438	
	21:00	374	222	352	420	245	
11.jan	06:30	374	247	352	420	245	
	21:00	394	247	352	420	245	
12.jan	06:30	394	247	352	420	245	
	21:00	446	247	352	420	245	
13.jan	06:30	439	247	352	469	245	
	21:00	446	247	352	420	245	
14.jan	06:30	445	222	684	284	245	
	21:00	445	222	684	284	245	
15.jan	06:30	445	222	684	284	245	
	21:00	445	222	684	284	245	

Graf 1: Cene letalskih kart – večje prestolnice

Iz podatkov v tabeli je razvidno, kakšna je cena letalske karte za posamezno destinacijo ob določeni uri in dnevu. Iz grafa pa je razvidno, kako so se cene letalskih kart spreminjale v treh tednih. Podatki v grafih so zaokroženi na vsake tri dni zaradi lažje berljivosti podatkov. Povprečno so bile najvišje cene pri letu za Pariz, ampak so te presenetljivo po šestih dneh prešle v najnižji cenovni razred. V treh dneh je letalski karta za Pariz padla cena za približno 500 €. Najvišje cene smo opazili prvi teden spremljanja, nato pa so cene skoraj vsem letalskim kartam začele padati. V zadnjem tednu raziskave je cena letalski karti za Moskvo narasla za kar 300 €. V teoriji smo zapisali, da so najboljši dnevi za kupovanje letalskih kart torki, srede in četrtki. Če vzamemo za primer prvi torek naše raziskave, to je 27. 12. 2016, se je cena letalske karte z dneva na torek v treh primerih od petih zvišala, pri enem je ostala enaka, pri letu za Pariz pa se je cena letalske karte znižala.

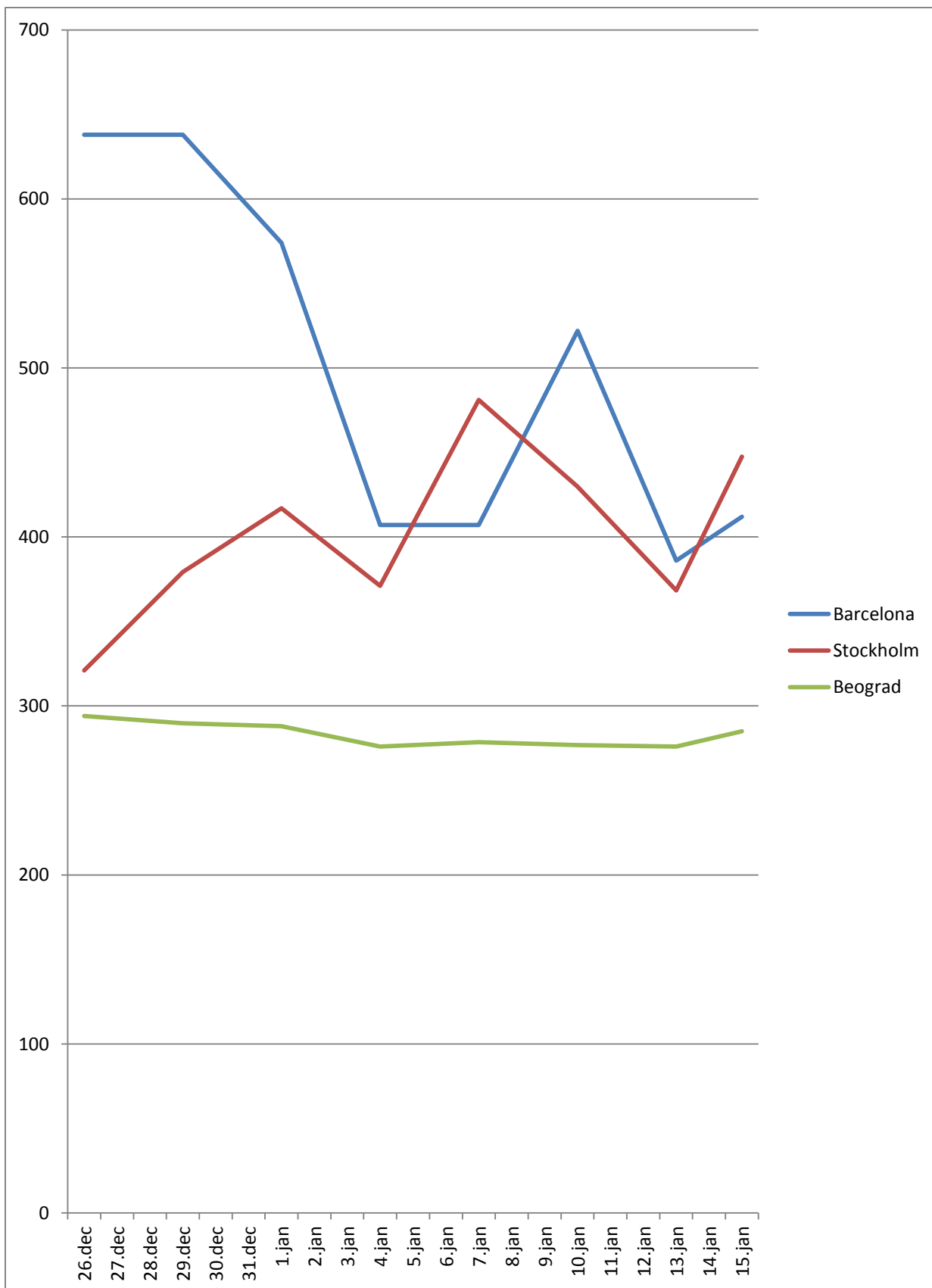
3.1.2. Spremljanje cene letalskih kart - turistični kraji

Tudi pri drugi spremljavi smo dvakrat na dan, in sicer zjutraj ob 6.30 ter zvečer ob 21.00, beležili cene letalskih kart za družino (dva odrasla in dva otroka v starosti od dveh do desetih let), ki potuje na krajše počitnice. Podatke smo spremljali na spletni strani Adria Airways. Letalske karte so bile za dvosmerni let. Podatke za cene letalskih kart smo beležili od 26. 12. 2016 do 15. 01. 2017 vsak dan za let, ki je imel odhod v torek, 21. 02. 2017, in prihod nazaj nedeljo, 26. 02. 2017. V tabele smo vpisali ceno letalske karte za eno osebo, ker razlike v ceni med letalskimi kartami za otroke in odrasle pri Adrii Airways ni. V tabele smo izpisali karte iz najnižjega cenovnega razreda. Zbirali smo podatke za ceno letalskih kart letov:

- Ljubljana–Barcelona–Ljubljana,
- Ljubljana–Stockholm–Ljubljana,
- Ljubljana–Beograd–Ljubljana.

Tabela 2: Cene letalskih kart – turistični kraji

Dan	Ura	Barcelona	Stockholm	Beograd
26.dec	6:30	638	301	294
	21:00	638	334	294
27.dec	6:30	643	301	294
	21:00	638	328	294
28.dec	6:30	638	334	294
	21:00	638	328	294
29.dec	6:30	638	334	294
	21:00	638	381	294
30.dec	6:30	431	375	281
	21:00	447	376	294
31.dec	6:30	431	375	281
	21:00	431	434	294
1.jan	6:30	574	440	294
	21:00	574	440	294
2.jan	6:30	357	440	294
	21:00	431	440	294
3.jan	6:30	368	371	276
	21:00	407	371	276
4.jan	6:30	407	371	276
	21:00	407	371	276
5.jan	6:30	407	371	276
	21:00	407	371	276
6.jan	6:30	407	371	276
	21:00	407	371	276
7.jan	6:30	407	371	276
	21:00	407	371	281
8.jan	6:30	407	371	281
	21:00	442	551	281
9.jan	6:30	442	555	276
	21:00	614	667	281
10.jan	6:30	442	555	276
	21:00	648	667	281
11.jan	6:30	344	325	276
	21:00	344	331	276
12.jan	6:30	344	331	276
	21:00	383	369	276
13.jan	6:30	397	368	276
	21:00	383	369	276
14.jan	6:30	412	368	276
	21:00	426	368	276
15.jan	6:30	412	368	276
	21:00	440	527	294

Graf 2: Cene letalskih kart – turistični kraji

Pri podatkih, ki smo jih zbrali v drugem delu raziskave, je bilo pri dveh tretjinah zbranih podatkov spreminjanje cene letalskih kart zelo veliko. Kot lahko opazimo, so bile cene letalskih kart za let v Barcelono višje kot pa cene letalskih vozovnic za Stockholm in Beograd. Zelo so odstopale od 26. 12. 2016 do 29. 12. 2016. V nadaljnjih dneh pa cene letalskih kart za Barcelono padejo in se dvignejo le še enkrat do konca naše raziskave. Zanimivo je bilo tudi spremljanje cene letalskih kart za let v Beograd, cena se namreč praktično ni spremenila. Prav tako je bila ves čas letalska karta za Beograd cenejša kot letalske karte za ostali dve destinaciji.

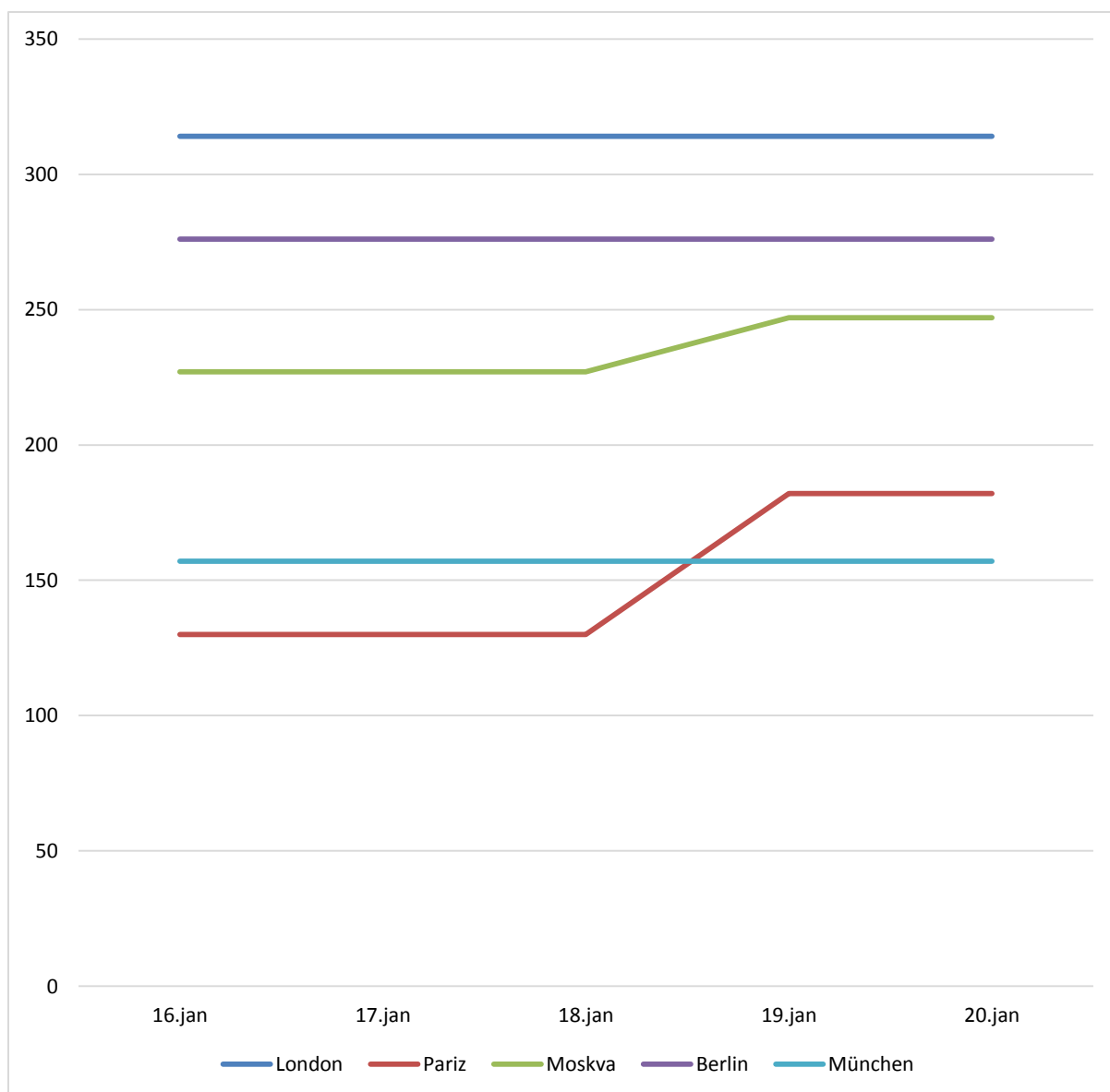
3.1.3. Spremljanje cene letalskih kart pozno ponoči

Pri tretjem delu raziskave smo enkrat na dan, ob 23.00, spremljali cene letalskih kart. Podatkom o ceni smo sledili na spletni strani Adria Airways. Letalske karte so bile za dvosmerni let za družino (dva odrasla in dva otroka v starosti od dveh do desetih let), ki potuje na krajše počitnice. Podatke za cene letalskih kart smo spremljali od 16. 01. 2017 do 20. 01. 2017 vsak dan. Podatke smo spremljali za let, ki je imel odhod v torek, 21. 02. 2017, in prihod nazaj nedeljo, 26. 02. 2017. V tabele smo vpisali ceno letalske karte za eno osebo, saj omenjeni letalski ponudnik ne razlikuje cen kart za odrasle in otroke. V tabele smo izpisali karte iz najnižjega cenovnega razreda. Zbirali smo podatke za lete:

- Ljubljana–London–Ljubljana,
- Ljubljana–Pariz–Ljubljana,
- Ljubljana–Moskva–Ljubljana,
- Ljubljana–Berlin–Ljubljana,
- Ljubljana–München–Ljubljana.

Tabela 3: Cene letalskih kart pozno ponoči

Ura 23:00	Cena letalske karte(€)					
Dan	London	Pariz	Moskva	Berlin	München	
16.jan	314	130	227	276	157	
17.jan	314	130	227	276	157	
18.jan	314	130	227	276	157	
19.jan	314	182	247	276	157	
20.jan	314	182	247	276	157	

Graf 3: Cene letalskih kart pozno ponoči

Iz grafa lahko razberemo, da so bile cene letalskih kart za London, Berlin in München vseh pet dni enake. Najvišja cena, ki smo jo zabeležili v času spremljanja, je bila 314 €, najnižja pa 130 €. Cene letalskih kart so se dvignile v sredo, ko sta se letalski karti za Moskvo in Pariz podražili. Prva se je podražila za 20 €, druga pa za 52 €. To je bila tudi najvišja sprememba cene v tem tednu.

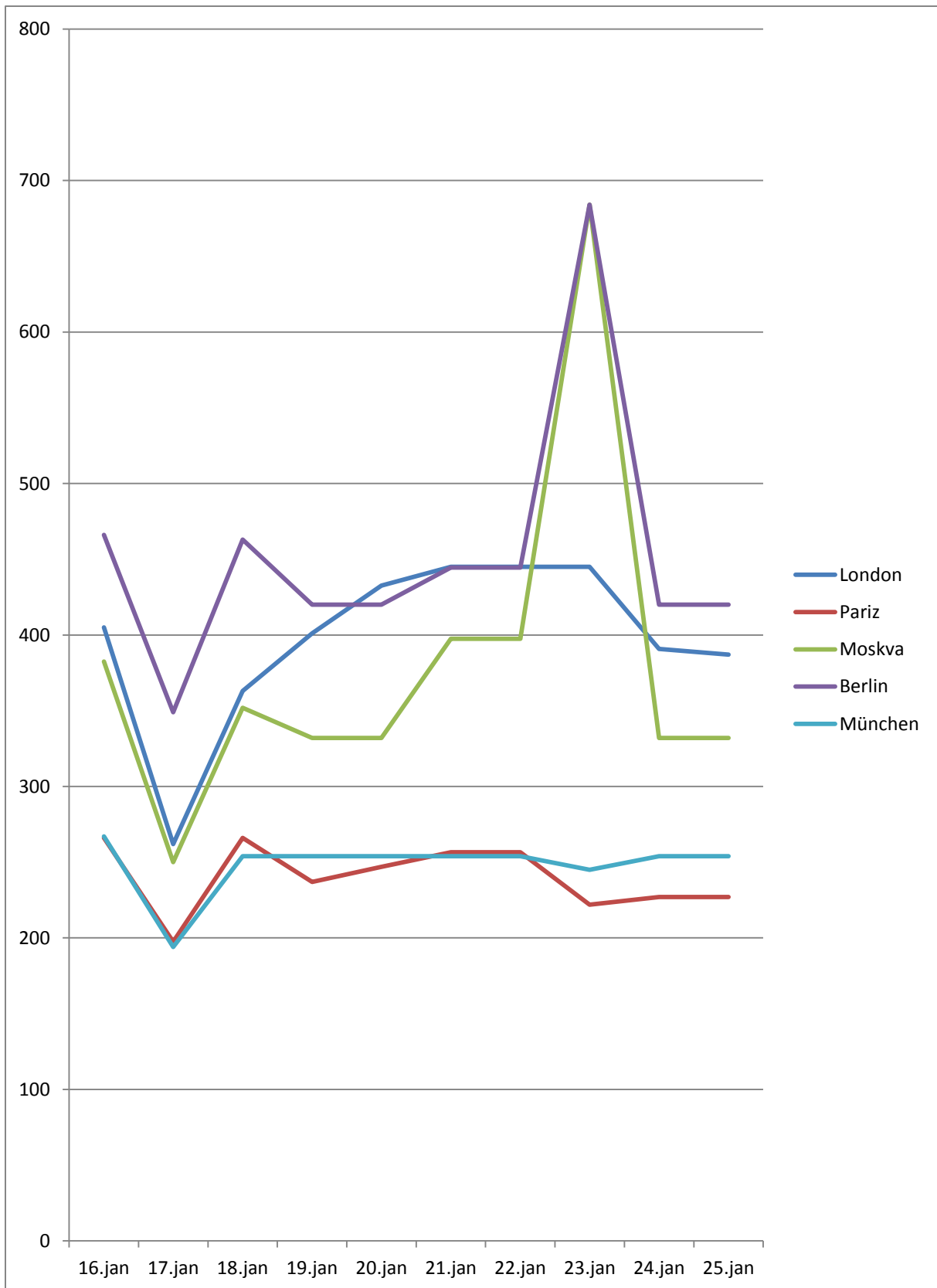
3.1.4. Spremljanje cene letalskih kart »last minute«

Pri četrtem delu raziskave smo od 16. 01. 2017 do 05. 02. 2017 dvakrat na dan, in sicer zjutraj ob 6.30 ter zvečer ob 21.00, spremljali cene letalskih kart. Podatke smo spremljali na spletni strani Adria Airways, izjemoma tokrat za eno osebo, ker smo predvideli nakup karte za počitnice v zadnjem hipu. Letalske karte so bile za dvosmerni let. Podatke smo beležili za let, ki je imel odhod čez en teden in prihod en teden kasneje. V tabele smo vpisali ceno letalske karte iz najnižjega cenovnega razreda. Zbirali smo podatke za lete:

- Ljubljana–London–Ljubljana,
- Ljubljana–Pariz–Ljubljana,
- Ljubljana–Moskva–Ljubljana,
- Ljubljana–Berlin–Ljubljana,
- Ljubljana–München–Ljubljana.

Tabela 4: Cene letalskih kart »last minute«

Dan	Ura	London	Pariz	Moskva	Berlin	München
16.jan	06:30	463	266	433	469	254
	21:00	347	266	332	463	280
17.jan	06:30	348	266	301	463	254
	21:00	176	129	199	235	134
18.jan	06:30	363	266	352	463	254
	21:00	363	266	352	463	254
19.jan	06:30	382	247	332	420	254
	21:00	420	227	332	420	254
20.jan	06:30	420	247	332	420	254
	21:00	445	247	332	420	254
21.jan	06:30	445	247	332	420	254
	21:00	445	266	463	469	254
22.jan	06:30	445	247	332	420	254
	21:00	445	266	463	469	254
23.jan	06:30	445	222	684	490	245
	21:00	445	222	684	490	245
24.jan	06:30	389	227	332	420	254
	21:00	392	227	332	420	254
25.jan	06:30	382	227	332	420	254
	21:00	392	227	332	420	254

Graf 4: Cene letalskih kart v zadnjem trenutku

Pri četrtem delu raziskave so se pojavila največja odstopanja med cenami letalskih kart. Najvišja cena se je pojavila pri Berlinu in Moskvi 23. 01. 2017, ko je dosegla skoraj 700 €. Najmanj so bile razgibane cene letalskih kart za lete v Pariz in München. Te so se gibale med 270 in 190 €. Cene za lete v London, Moskvo in Berlin so prve dni spremljanja usklajene, nato so ceno letalski karti za London znižali, karti za Moskvo in Berlin pa zelo podražili. Na dan 17. 01. 2017 so vse cene letalskih kart padle na svojo najnižjo izmerjeno ceno.

3.1.5. Spremljanje cene letalskih kart na treh računalnikih

Pri petem delu raziskave smo od 23. 01. 2017 do 27. 01. 2017 dvakrat dnevno, dopoldne ob 10.00 ter popoldne ob 13.30, spremljali cene letalskih kart na treh različnih računalnikih v OŠ Vojnik. Podatke smo beležili pri treh ponudnikih letalskih letov: Adria Airways, EasyJet in Wizz Air. Vsi letijo z letališča Jožeta Pučnika. Spremljali smo ceno letalske karte za povratni let za odraslo osebo v času od 21. 02. 2017 do 26. 02. 2017. V tabeli so podatki za karto najnižjega cenovnega razreda za naslednje destinacije:

- Ljubljana–London–Ljubljana (Adria Airways, EasyJet, Wizz Air),
- Ljubljana–Pariz–Ljubljana (Adria Airways),
- Ljubljana–Moskva–Ljubljana (Adria Airways),
- Ljubljana–Berlin–Ljubljana (Adria Airways),
- Ljubljana–München–Ljubljana (Adria Airways).

Tabela 5: Računalnik 1 - London

Kraj	Dan	Ura	Letalski prevoznik + cena letalske karte (€)
Moskva			Adria Airways
	23.jan	10.00	301
		13.30	301
	24.jan	10.00	301
		13.30	301
	25.jan	10.00	301
		13.30	301
	26.jan	10.00	301
		13.30	301
	27.jan	10.00	301
		13.30	301

Kraj	Dan	Ura
London		
	23.jan	10.00
		13.30
	24.jan	10.00
		13.30
	25.jan	10.00
		13.30
	26.jan	10.00
		13.30
	27.jan	10.00
		13.30

Tabela 6: Računalnik 1 - Moskva

Tabela 7: Računalnik 1 - Pariz

Kraj	Dan	Ura	Letalski prevoznik + cena letalske karte (€)
Pariz			Adria Airways
	23.jan	10.00	203
		13.30	203
	24.jan	10.00	222
		13.30	222
	25.jan	10.00	222
		13.30	222
	26.jan	10.00	222
		13.30	222
	27.jan	10.00	222
		13.30	222

Tabela 8: Računalnik 1 - Berlin

Kraj	Dan	Ura	Letalski prevoznik + cena letalske karte (€)
Berlin			Adria Airways
	23.jan	10.00	332
		13.30	332
	24.jan	10.00	332
		13.30	332
	25.jan	10.00	405
		13.30	405
	26.jan	10.00	405
		13.30	450
	27.jan	10.00	405
		13.30	450

Tabela 9: Računalnik 2 - München

München	Dan	Ura	Adria Airways
	23.jan	10.00	210
		13.30	210
	24.jan	10.00	210
		13.30	210
	25.jan	10.00	210
		13.30	210
	26.jan	10.00	210
		13.30	219
	27.jan	10.00	219
		13.30	219

Tabela 10: Računalnik 2 - London

Kraj	Dan	Ura	Letalski prevoznik + cena letalske karte (€)		
London			EasyJet	Wizz Air	Adria Airways
	23.jan	10.00	42 /		146
		13.30	50 /		146
	24.jan	10.00	38	117	347
		13.30	35	111	347
	25.jan	10.00	38	122	347
		13.30	35	124	347
	26.jan	10.00	36	102	347
		13.30	36	102	347
	27.jan	10.00	36	101	347
		13.30	36	101	348

Tabela 11: Računalnik 2 - Moskva

Kraj	Dan	Ura	Letalski prevoznik + cena letalske karte (€)		
Moskva			Adria Airways		
	23.jan	10.00	301		
		13.30	301		
	24.jan	10.00	301		
		13.30	370		
	25.jan	10.00	301		
		13.30	301		
	26.jan	10.00	301		
		13.30	301		
	27.jan	10.00	301		
		13.30	301		

Tabela 12: Računalnik 2 - Pariz

RAČUNALNIK V KABINETU			
Kraj	Dan	Ura	Letalski prevoznik + cena letalske karte (€)
Pariz			Adria Airways
	23.jan	10.00	203
		13.30	203
	24.jan	10.00	221
		13.30	221
	25.jan	10.00	198
		13.30	198
	26.jan	10.00	222
		13.30	222
	27.jan	10.00	222
		13.30	222

Tabela 13: Računalnik 2 - Berlin

RAČUNALNIK V KABINETU			
Kraj	Dan	Ura	Letalski prevoznik + cena letalske karte (€)
Berlin			Adria Airways
	23.jan	10.00	332
		13.30	332
	24.jan	10.00	396
		13.30	332
	25.jan	10.00	326
		13.30	326
	26.jan	10.00	405
		13.30	405
	27.jan	10.00	405
		13.30	450

Tabela 14: Računalnik 2 - München

RAČUNALNIK V KABINETU			
Kraj	Dan	Ura	Letalski prevoznik + cena letalske karte (€)
München			Adria Airways
	23.jan	10.00	210
		13.30	210
	24.jan	10.00	210
		13.30	210
	25.jan	10.00	210
		13.30	210
	26.jan	10.00	210
		13.30	210
	27.jan	10.00	219
		13.30	219

Tabela 15: Računalnik 3 - London

Kraj	Dan	Ura	Letalski prevoznik + cena letalske karte (€)		
London			EasyJet	Wizz Air	Adria Airways
	23.jan	10.00	42 /		146
		13.30	50 /		146
	24.jan	10.00	38	117	347
		13.30	35	111	347
	25.jan	10.00	38	122	347
		13.30	36	124	347
	26.jan	10.00	35	102	347
		13.30	36	102	347
	27.jan	10.00	36	101	347
		13.30	36	101	348

Tabela 16: Računalnik 3 - Moskva

Kraj	Dan	Ura	Letalski prevoznik + cena letalske karte (€)		
Moskva			Adria Airways		
	23.jan	10.00	301		
		13.30	301		
	24.jan	10.00	301		
		13.30	370		
	25.jan	10.00	301		
		13.30	301		
	26.jan	10.00	301		
		13.30	301		
	27.jan	10.00	301		
		13.30	301		

Tabela 17: Računalnik 3 - Pariz

Kraj	Dan	Ura	Letalski prevoznik + cena letalske karte (€)		
Pariz			Adria Airways		
	23.jan	10.00	203		
		13.30	203		
	24.jan	10.00	221		
		13.30	221		
	25.jan	10.00	198		
		13.30	198		
	26.jan	10.00	222		
		13.30	222		
	27.jan	10.00	222		
		13.30	222		

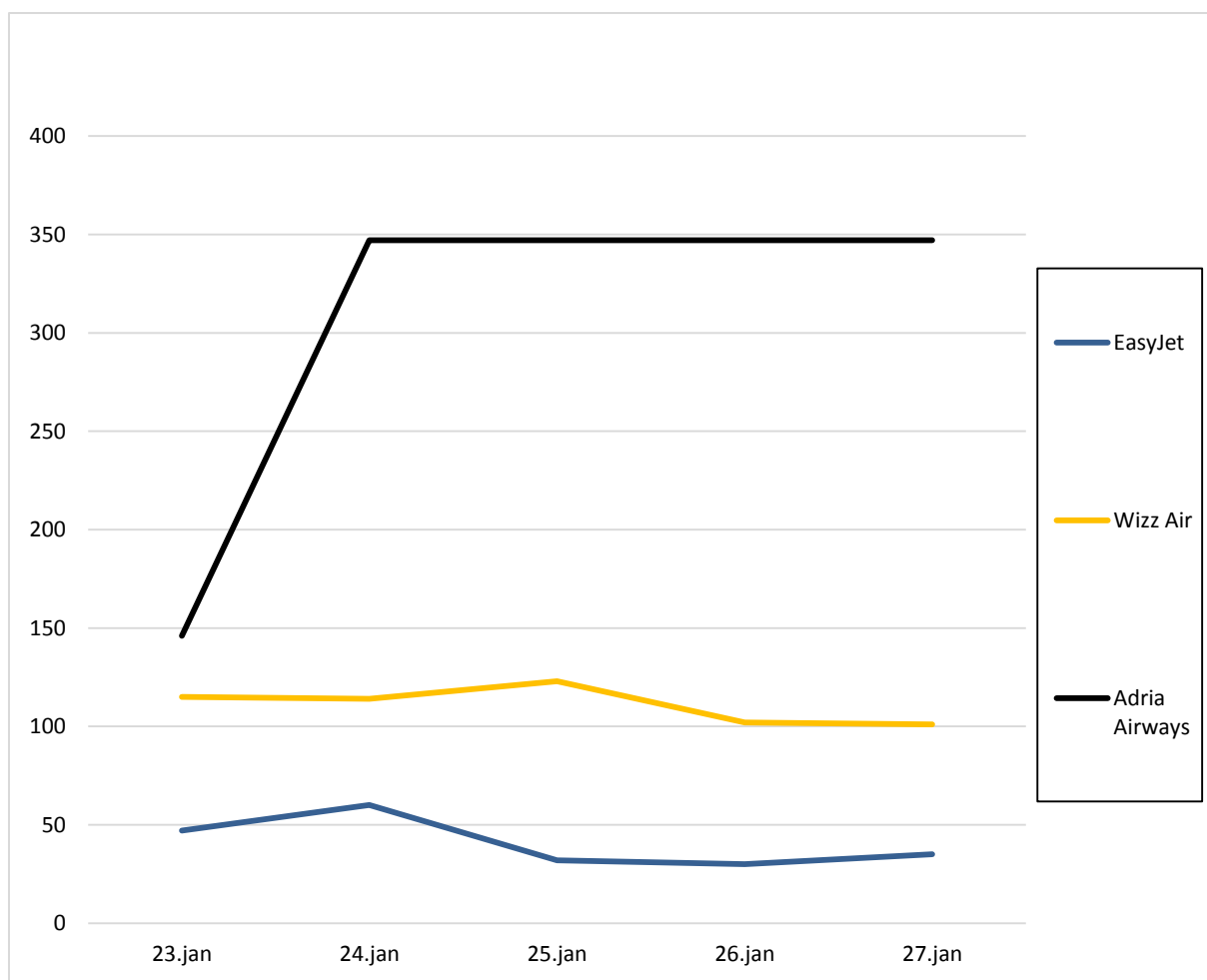
Tabela 18: Računalnik 3 - Berlin

Kraj	Dan	Ura	Letalski prevoznik + cena letalske karte (€)
Berlin			Adria Airways
	23.jan	10.00	332
		13.30	332
	24.jan	10.00	396
		13.30	332
	25.jan	10.00	326
		13.30	326
	26.jan	10.00	405
		13.30	405
	27.jan	10.00	405
		13.30	450

Tabela 19: Računalnik 3 - München

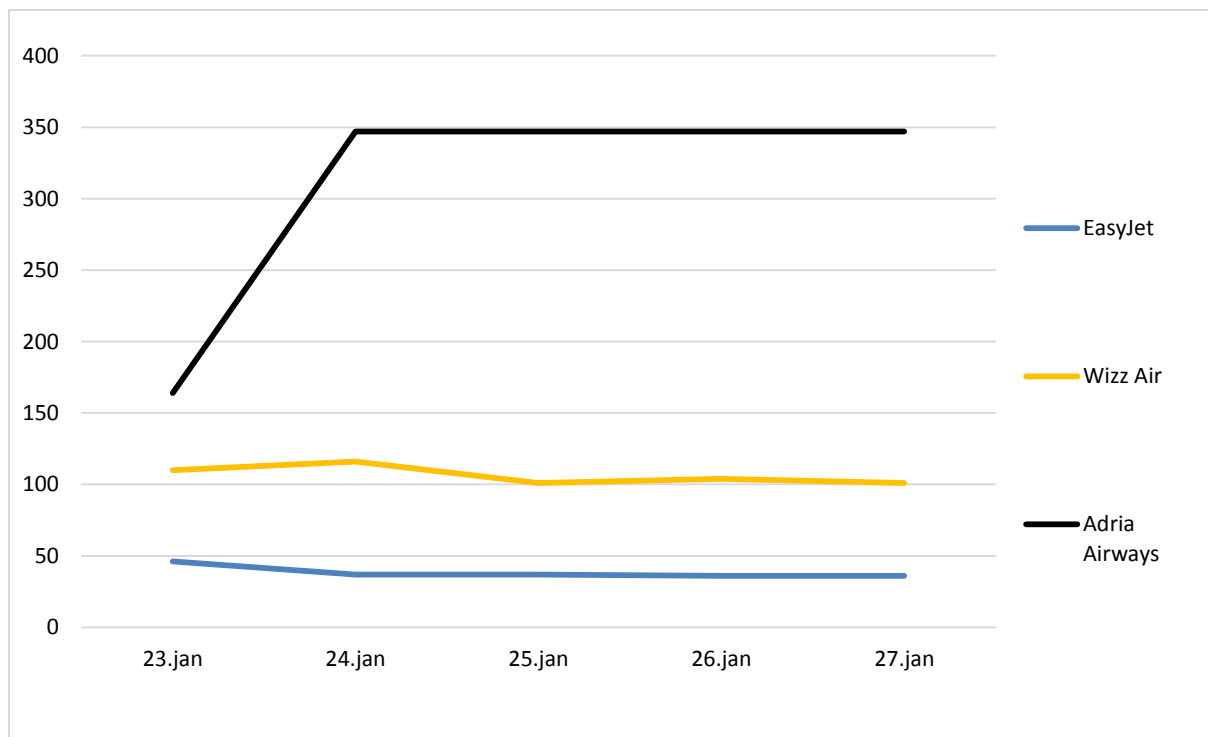
RAČUNALNIK V KUHINJI			
Kraj	Dan	Ura	Letalski prevoznik + cena letalske karte (€)
München			Adria Airways
	23.jan	10.00	210
		13.30	210
	24.jan	10.00	210
		13.30	210
	25.jan	10.00	210
		13.30	210
	26.jan	10.00	210
		13.30	210
	27.jan	10.00	219
		13.30	219

Ko smo primerjali cene letalskih kart, smo ugotovili, da se večina cen ni spremenila oziroma so bile cene v istem času na treh različnih računalnikih enake. Do manjših sprememb pa je prišlo 24. 01. 2017, ob 13.30, ko so se cene letalskih kart za let v Moskvo na dveh računalnikih razlikovale. Na računalniku št. 1 je bila cena letalske karte 301 €, na računalniku št. 2 in 3 pa je bila cena letalske karte 370 €. Enako spremembo smo opazili 24. 01. 2017 in 25. 01. 2017 na letu v Pariz ter 26. 01.2017 za let v München.

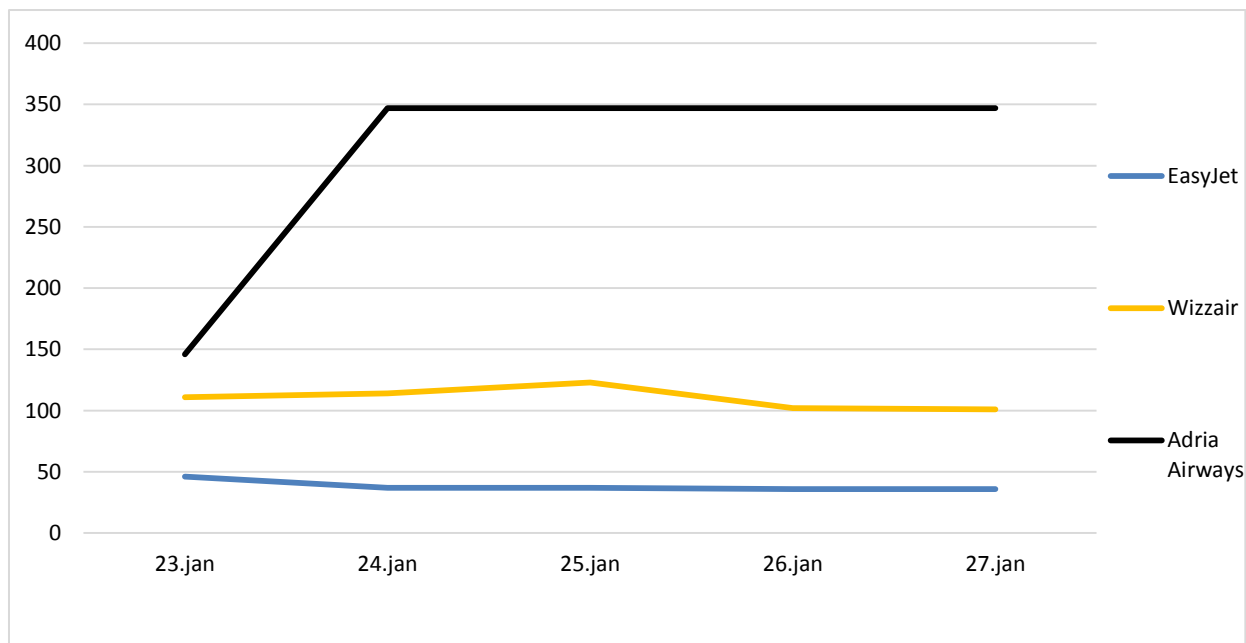
Graf 5: London – tri podjetja – gospodinjstvo

Pri izpisovanju podatkov cene letalskih kart treh različnih letalskih prevoznikov smo opazili, da so razlike v cenah letalskih kart precejšnje. Najcenejši letalski ponudnik je EasyJet, sledi Wizz Airu, saj so bile cene letalskih kart vseh pet dni približno enake. Razlika med najvišjo in najnižjo ceno je bila približno 25 €. Pri podjetju EasyJet je bila cena letalske karte najprej višja, nato pa se je po petih dneh tudi spustila na 36 €. Največja razlika med cenami je bila pri letalskem prevozniku Adria Airways, kjer je bila cena letalske karte prvi dan beleženja nižja od 150 €, nato pa se je v enem dnevu dvignila kar za 200 € in ostala takšna do konca delovnega tedna. S tem lahko sklepamo, da je Adria Airways najdražji letalski prevoznik med izbranimi.

Graf 6: London- 3 podjetja- kabinet

Ko smo podatke z računalnika št. 1 primerjali s podatki z računalnika št. 2, smo ugotovili, da cene enake, pojavljala so se le manjša odstopanja. Tudi v tej primerjavi je bil najcenejši EasyJet. Cene letalskih kart ponudnika Wizz Air so se zopet gibale v razliki 25 €. Letalski prevoznik Adria Airways je po cenah kart ponovno izstopal navzgor.

Graf 7: London- 3 podjetja- kuhinja

Na računalniku št. 3 pri gibanju cen nismo zabeležili večjih odstopanj. Cene letalskih kart pri podjetju Adria Airways so bile enake kot na računalniku št. 1, tako je to podjetje na relaciji Ljubljana–London ostalo najdražji letalski prevoznik. Cene letalskih kart ponudnika Wizz Air so se spreminjale za 25 €, cene pri letalskem prevozniku EasyJet pa so bile identične na vseh treh računalnikih. EasyJet tudi po tej primerjavi ostaja najcenejši letalski ponudnik med izbranimi.

3.1.6. Anketa: Nakup letalskih kart preko spleta

Prepričani smo, da ima veliko ljudi že izkušnjo z nakupom letalskih kart preko spleta. Zato smo želeli preveriti, kakšne so te izkušnje, in s tem namenom pripravili še anketo.

2. 2. 2016 smo anketo razdelili med starše učencev naše šole. Takrat smo imeli na šoli drugi roditeljski sestanek. Istega dne smo ankete razdelili tudi v Teniškemu klubu Celje, kjer smo k izpolnjevanju ankete povabili odrasle obiskovalce klubskega lokala. Skupaj smo zbrali 100 anket.

Po uvodnem nagovoru in zahvali za sodelovanje smo anketirancem postavili šest vprašanj.

Anketni vprašalnik je prikazan v prilogi A.

Rezultate ankete smo obdelali in prikazali v obliki tortnih diagramov.

Graf 8: Anketa prvo vprašanje

Na vprašanje, ali so že kdaj kupili letalsko karto, je 52 % anketirancev odgovorilo pritrdilno, 46 % anketirancev pa te izkušnje še nima.

2. Kako ste kupili letalsko karto?

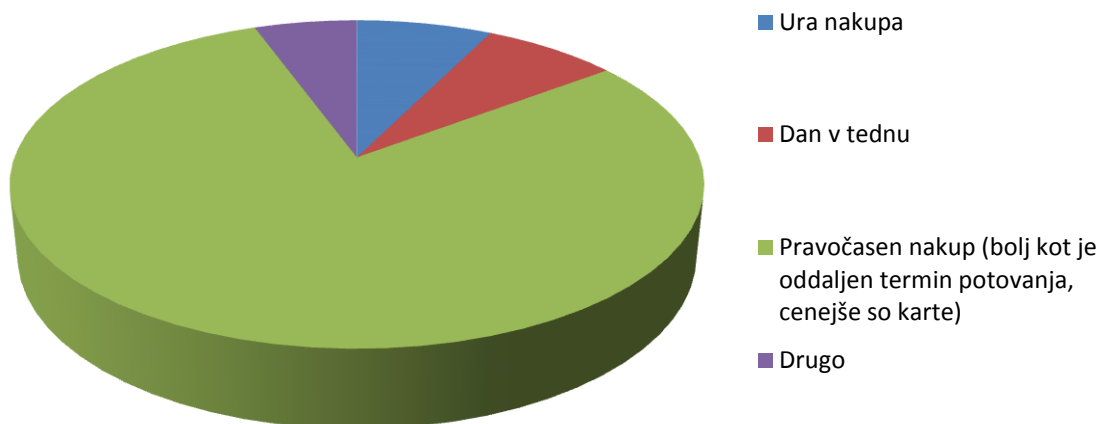
Graf 9: Anketa drugo vprašanje

Z anketo so nato nadaljevali tisti, ki so to izkušnjo že imeli. Pri drugem vprašanju nas je zanimalo, kako so kupili letalsko karto. Ponudili smo jim naslednje odgovore:

- a) Preko spleta pri ponudnikih letalskih prevozov.
- b) Preko spleta pri potovalni agenciji.
- c) Karte odidem kupiti v potovalno agencijo.
- d) Drugo _____.

Prvi ponujeni odgovor je izbrala polovica anketirancev, torej 50 %. 18,5 % anketiranih je letalsko karto kupilo preko spleta pri potovalni agenciji. Karte odide kupiti v potovalno agencijo kar 29,5 % anketirancev.

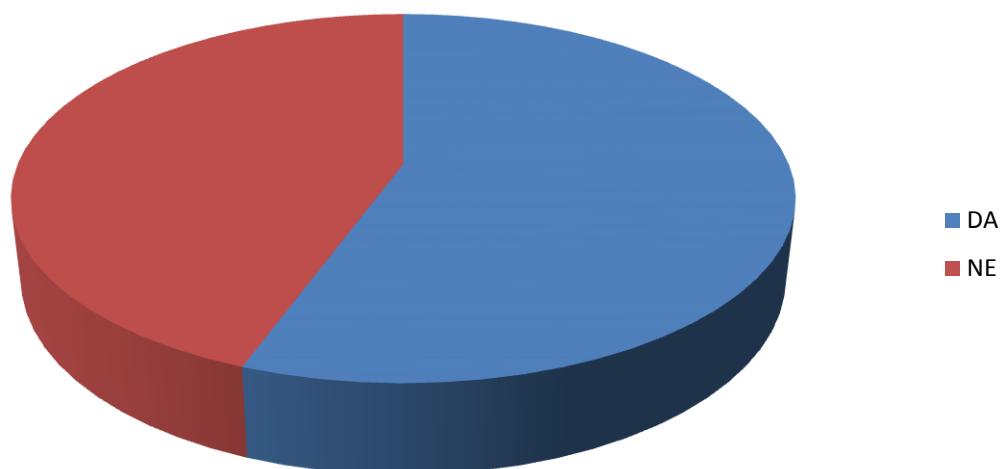
3. Kaj po vašem mnenju vpliva na ugodno ceno letalske karte?

Graf 10: Anketa tretje vprašanje

Na vprašanje, kaj po njihovem mnenju vpliva na ceno letalske karte, se je za vpliv ure in dneva v tednu skupaj odločilo 14,8 % anketirancev oz. po 7,4 % za prvi oz. drugi odgovor. 79,6 % sodelujočih je mnenja, da ima največji vpliv na ugodno ceno pravočasen nakup. Druge razloge je navedlo 5,6 % anketiranih, in sicer: akcijske ponudbe letalskih družb, čas šolskih počitnic, vključenost vikenda v termin leta ...

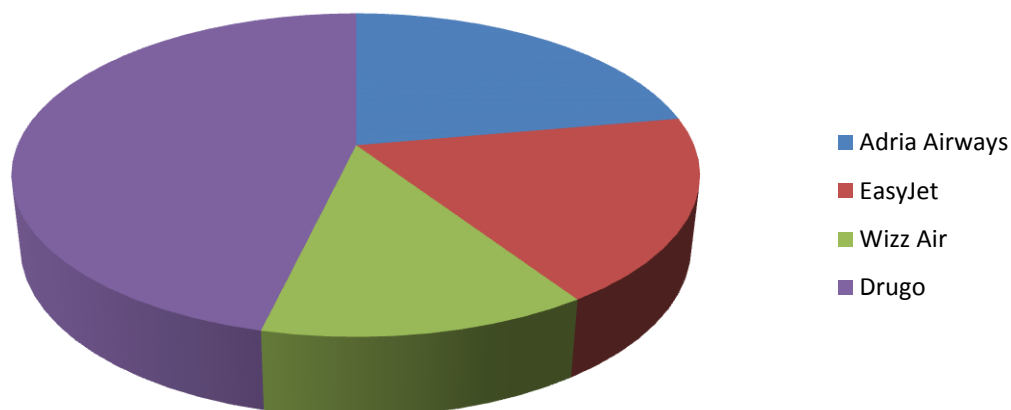
4. Ali cena letalske karte vpliva na izbiro lokacije vašega potovanja?

Graf 11: Anketa četrto vprašanje

Cena letalske karte ima vpliv na lokacijo potovanja, temu je pritrdilo 55,6 % anketirancev. 44,4 % sodelujočih pa pravi, da jim strošek letalske karte ne predstavlja takšne finančne obremenitve, da bi jih to prisililo v izbiro druge lokacije počitnic ali potovanja.

5. Katero spletno stran izberete, kadar se odločate za nakup letalskih kart preko spleta?

Graf 12: Anketa peto vprašanje

Za letalsko podjetje Adria Airways se je odločilo 22,2 % anketirancev. Za EasyJet se jih je odločilo 18,5 %, za Wizz Air pa 13 %. Kar 46,3 % anketirancev izbere druge možnosti: neodvisne spletne strani, ki omogočajo primerjavo in najboljšo opcijo, Skyscanner, Sonček; Air force 7; Ryanair; Karte.si; pregledam vse opcije; Kiwi, Lufthansa.

Pri možnosti opisa svojih izkušenj glede kupovanja letalskih kart preko spleta so zapisali:

- Cene so lahko zelo drage.
- Odlično, brez zapletov in enostavno.
- Pozitivno. Nikoli ni prišlo do zapletov, dodatnih stroškov itd. Opažam pa, da je vedno več takih prevoznikov, ki dodatno računajo, kadar si želim sama izbrati sedežni red.
- Verjamem, da je nakup preko spleta ugodnejši – časovno, cenovno.
- Vedno pozitivno, cene preko spleta lažje primerjaš z konkurenco, ki jo je veliko.
- Ugodna cena, možnost izbire ure leta, letališča.
- Spremljanje spletnih strani in vnaprej planirani leti.
- Cenejša karta, hitrost nakupa.
- Lahko bi bil prevod strani v slovenščino.
- Mnogo ugodnejša ponudba, če je že ob pravem času.
- Kar dobro. Pretiranih nejasnosti ni bilo. Povprečno dobro!

4. RAZPRAVA

Nakup letalske karte je danes le nekaj klikov stran. Ponudbe je toliko, da takšen nakup predstavlja pravi podvig, da smo na koncu prepričani, da smo dobili najugodnejšo letalsko karto.

Iz beleženja cen letalskih kart v naši raziskovalni nalogi lahko izpeljemo določene ugotovitve.

Pri prvi hipotezi smo predvidevali, da bodo v večernem času (ob 21.00) letalske karte dražje kot pa v jutranjem (ob 06.30). Praviloma naj bi se cene letalskih kart z jutra na večer dvignile oz. ostale enake skozi ves dan. Ob našem spremljanju smo opazili, da se je nekajkrat zgodilo ravno obratno, cena letalske karte se je od jutra do večera znižala. Na primer: zjutraj je bila cena letalske karte 414 €, zvečer pa 399 €. Hipotezo lahko zato le delno potrdimo.

Druga hipoteza je zajela nakup letalskih kart pozno zvečer, ob 23.00. Predvideli smo, da bodo takrat najugodnejše. To hipotezo smo potrdili, saj cene letov niso presegle 314 € za eno osebo (letalska karta za let iz Ljubljane v London).

S tretjo hipotezo smo želeli preveriti, kako je s cenami letalskih poletov, če pričakujemo, da bodo ponudniki cene znižali, ker se bliža dan leta. Najmanj sprememb cen je bilo pri letalskih kartah za lete v Pariz in München. Te so se gibale med 270 € in 190 €. Cene za London, Moskvo in Berlin so bile prve dni spremljanja usklajene, nato so ceno letalski karti za London znižali, karti za Moskvo in Berlin pa zelo podražili. Na 17. 01. 2017 so vse cene letalskih kart padle na svojo najnižjo ceno. Tretje hipoteze tako ne moremo potrditi, saj se pričakovane velike razlike v ceni kart v zadnjem hipu pri našem spremljanju ni bilo.

Preverjali smo tudi, ali bodo cene letalskih kart na treh računalnikih ob isti uri različne. Iz podatkov, ki smo jih zabeležili pri petem delu raziskave, smo ugotovili, da so bile cene v nekaterih dneh in ob nekaterih urah enake, prav tako pa smo opazili odstopanja. Kot na primer 24. 01. 2017 ob 13.30 so se cene letalskih kart za let v Moskvo razlikovale. Na računalniku št. 1 je bila cena letalske karte 301 €, na računalniku št. 2 in 3. pa je bila cena letalske karte 370 €. Četrto hipotezo lahko tako delno potrdimo.

Peta hipoteza je zajemala rezervacijo in posledično nakup organiziranega potovanja, ki vključuje tudi letalsko karto, preko spleta. Predvidevali smo, da bo več kot 50 % anketiranih izbralo ta odgovor. Kot organizirano kupovanje smo imeli v mislih, da letalsko karto kupijo

na spletni strani potovalne agencije. To je bil drugi odgovor na naši anketi in izbralo ga je samo 18,5 % anketirancev. Peto hipotezo smo ovrgli.

Pri zadnji, šesti hipotezi smo pričakovali, da bodo izkušnje z nakupovanjem letalske karte preko spleta pri večini anketirancev pozitivne. To hipotezo smo potrdili, saj je veliko anketirancev napisalo, da je preko spleta ceno letalskih kart lažje primerjati s konkurenčnimi letalskimi in da je nakup preko spleta časovno ugodnejši.

5. ZAKLJUČEK

Potovati z letalom in pri tem še prihraniti je bil izziv, ki smo si ga zastavili na začetku raziskovalne naloge.

Cena letalske karte, ki jo določi letalski prevoznik, je odvisna od številnih dejavnikov: od destinacije leta, letaliških taks, doplačila za gorivo. Pri starejših letalskih podjetjih so v ceno vštet tudi hrana, izbira sedeža in prtljaga, ki jo potnik nese seboj. Pri mlajših letalskih družbah oz. nizkocenovnih ponudnikih lahko to vključimo v let proti plačilu. Na ceno vpliva tudi dan nakupa. Povprečno velja, da če je let v ponedeljek, petek ali nedeljo, je večja verjetnost, da bomo za letalsko karto plačali več kot pa druge dni.

Znano pa je, da imajo letalski prevozniki računalniške programe, ki ves čas urejajo lete, analizirajo vzorec rezervacij letalskih kart in spreminjajo število prostih sedežev v vsakem cenovnem razredu. Če se let polni hitreje, kot so pričakovali, potem zamenjajo število prostih sedežev iz cenovno nižjih razredov v cenovno višje razrede. Če se letalo polni po pričakovanjih, potem se pojavijo novi prosti sedeži v cenovnih razredih, kjer je bilo že vse razprodano.

Med beleženjem podatkov o cenah letov smo opazili, da se je med večdnevnim spremljanjem cene letalske karte večkrat ponovila najnižja cena. Lahko sklepamo, da pri nakupu letalske karte ni potrebno hiteti in takoj kupiti karte, katere cena je na prvi pogled ugodna. Izplača se počakati nekaj dni, saj obstaja možnost, da smo spletno stran odprli takrat, ko so se cene letalskih kart ravno zvišale.

Ugotovili smo, da lahko letalske karte po najugodnejši ceni kupimo ob torkih, zjutraj in teden dni pred izbranim letom. Praviloma so cene letalskih kart ugodne, če jih rezerviramo osem tednov pred letom.

Z rezultati ankete smo potrdili domnevo, da ima večina pozitivne izkušnje pri nakupu letalskih kart preko spleta. Anketiranci so seznanjeni s tem, kako hitro se lahko cena spreminja in kaj vpliva nanjo. Prav tako imajo izbrane letalske prevoznike oz. spletne stani, ki primerjajo cene letalskih kart med seboj, da najdejo zase najugodnejšo ceno.

Z raziskovalno nalogo smo razširili svoje potrošniško znanje, če se znajdemo v vlogi e-kupca in kupujemo letalske karte. Verjamemo, da bo vsak nov tovrsten nakup od zdaj naprej še večji izziv, ko bomo želeli najugodnejšo karto za svoj let.

6. LITERATURA

1. CheapAir.com, Air Fares 101- Why do fares change all the time? [Online]. [Citirano 25. 1. 2017]. Dostopno na spletnem naslovu: <<https://www.cheapair.com/blog/travel-tips/air-fares-101-why-do-fares-change-all-the-time>>.
2. Flightfox.com [Online]. [Citirano 25. 1. 2017]. Dostopno na spletnem naslovu: <<https://flightfox.com/tradecraft/how-do-airlines-set-prices>>.
3. Statistični urad Republike Slovenije, Kako in kaj smo nakupovali preko spleta [Online]. [Citirano 20. 1. 2017]. Dostopno na spletnem naslovu: <<http://www.stat.si/StatWebPDF/PrikaziPDF.aspx?id=6325&lang=sl>>.
4. The economist, Getting the cheapest flights [Online]. [Citirano 25. 1. 2017]. Dostopno na spletnem naslovu: <http://www.economist.com/blogs/gulliver/2011/02/when_buy_airline_tickets>.

7. PRILOGE

ANKETA

Pozdravljeni,

sva devetošolca, Jakob Ban in Kamil Wahibi, in pripravljava raziskovalno nalogo na temo nakupa letalskih kart preko spleta. Prosili bi vas, da odgovorite na nekaj vprašanj. Vprašanja se nanašajo na vaše izkušnje pri nakupu letalskih kart. Anketa je anonimna, zbrane podatke pa bomo uporabili izključno za pripravo raziskovalne naloge. Za vaše sodelovanje se vam prijazno zahvaljujemo.

Jakob Ban in Kamil Wahibi.

1. Ali ste že kdaj kupili letalsko karto?

- a) Da.
- b) Ne.

Če ste odgovorili z DA, potem vas prosiva, da nadaljujete z odgovarjanjem na anketo.

2. Kako ste kupili letalsko karto?

- a) Preko spleta pri ponudnikih letalskih prevozov.
- b) Preko spleta pri potovalni agenciji.
- c) Karte odidem kupit v potovalno agencijo.
- d) Drugo: _____

3. Kakšno mnenje imate o ceni letalskih kart pri nakupu preko spleta?

_____

4. Kdaj so po vašem mnenju letalske karte po najugodnejši ceni?

- a) 0.00–6.00
- b) 6.00–12.00
- c) 12.00–18.00
- d) 18.00–0.00
- e) Drugo: _____

5. Ali cena letalske karte vpliva na izbiro lokacije vašega potovanja?

_____

6. Katerega ponudnika izberete, kadar se odločate za nakup letalskih kart preko spleta?

- a) Adria Airways
- b) EasyJet
- c) Wizz Air
- d) Drugo: _____